

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کامل ترین تلخیص جواهر البلاغة

علی ناصری راد

درباره نهج البلاغه

این کتاب، طراز فصاحت است و پیرایه بلاغت، عربیت را بها فزاید و دین و دنیا را بکار آید، که بلاغتی چنان، نه در گفتاری فراهم آمده است و نه يك جا در کتابی هم؛ چه، امیر مؤمنان علیه السلام سرچشمه فصاحت است و آبشخور بلاغت. فصاحت، خود را به کلام حضرتش می آراید تا به جمال برسد و بلاغت، در کنار او زاید و به کمال رسد. او بود که نقاب از چهره سخن کشید تا مژگل، زیبایی آن را دید. آیین گفتار را از او وام گرفتند و خطیبان بر جای پایش گام نهادند و واعظان از خواندن کلام او نام یافتند. با این همه، او گوی از همگان برد و اینان بدو نرسیدند، او پیش افتاد و اینان واپس خزیدند؛ چه، در گفتار او رنگی از علم خداست و بویی از گفتار مصطفی صلی الله علیه و آله و سلم.

سیدرضی، مقدمه نهج البلاغه، ترجمه سید جعفر شهیدی

کامل‌ترین تلخیص جواهر البلاغة

- ☒ ۳۱۰ پرسش و پاسخ
- ☒ چکیده مطالب در ۳۵۰ نکته
- ☒ نمودارهای متنوع
- ☒ دسته بندی دقیق مطالب
- ☒ نمونه سوالات امتحانی به همراه پاسخنامه

♦ علی ناصری راد

سرشناسه: ناصری راد، علی، ۱۳۴۹ -
 عنوان قرارداد: جواهرالبلاغه فی المعانی والبیان والبدیع، برگزیده، فارسی
 عنوان و نام پدیدآور: کامل ترین تلخیص جواهرالبلاغه ۳۱۰ پرسش و پاسخ، چکیده مطالب در ۲۵۰
 نکته، نمودارهای متنوع، دسته بندی دقیق مطالب، نمونه سوالات امتحانی به همراه پاسخنامه / علی ناصری راد
 مشخصات نشر: قم: انتشارات دارالعلم، ۱۳۹۸.
 مشخصات ظاهری: ۳۲۰ ص: جدول.
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۰۴-۵۱۳-۶
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 یادداشت: کتاب حاضر خلاصه کتاب "جواهرالبلاغه فی المعانی والبیان والبدیع" اثر احمد هاشمی است.
 یادداشت: نمایه.
 موضوع: زبان عربی — بدیع
 موضوع: زبان عربی — معانی و بیان — پرسش ها و پاسخ ها (عالی)
 موضوع: زبان عربی — بدیع — پرسش ها و پاسخ ها (عالی)
 شناسه افزوده: هاشمی، احمد، ۱۸۷۸-۱۹۴۳ م. جواهرالبلاغه فی المعانی والبیان والبدیع
 رده بندی کنگره: PJA۲۰۲۸
 رده بندی دیویی: ۸۰۸/۰۴۹۲۷
 شماره کتابشناسی ملی: ۶۰۲۵۶۶۲

کامل ترین تلخیص جواهر البلاغة

علی ناصری راد

انتشارات دارالعلم

چاپ: احسان

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۳۱۵۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است.

مراکز پخش

قم

• خیابان معلم - رویه روی میلان روح الله - نبش کوچه ۱۹ - پلاک ۱۰ - انتشارات دارالعلم - تلفن ۰۲۵-۳۷۷۴۴۲۹۸

تهران

• خیابان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - مجتمع ناشران - انتشارات دارالعلم - طبقه همکف پلاک ۱۶/۱۸ - تلفن ۰۲۱-۶۶۹۵۵۴۰۵

مشهد

• انتشارات کتاب شفاء - چهار راه شهدا - خیابان آیت الله بهجت - بهجت ۲ - مجتمع گنجینه کتاب - طبقه پایین

۰۵۱۱-۳۲۳۲۰۱۴۳-۴، ۰۹۱۵۳۰۱۳۷۰۸

فهرست موضوعات

۵۰.....	• چکیده باب دوم.....
۵۲.....	تعریف و اقسام انشاء.....
۵۴.....	مبحث اول: امر.....
۵۷.....	مبحث دوم: نهی.....
۵۸.....	مبحث سوم: استفهام.....
۶۵.....	مبحث چهارم: تمنی.....
۶۷.....	مبحث پنجم: ندا.....
۶۹.....	نکات پایانی باب اول.....
۶۹.....	نکته اول (جانشینی خبر به جای انشاء.....)
۷۰.....	نکته دوم (جانشینی انشاء به جای خبر.....)
۷۱.....	• باب سوم: احوال مسندالیه.....
۷۲.....	• چکیده باب سوم.....
۷۵.....	مبحث اول: ذکر مسندالیه.....
۷۷.....	مبحث دوم: حذف مسندالیه.....
۷۹.....	مبحث سوم: معرفه آوردن مسندالیه.....
۸۰.....	فصل اول: معرفه آوردن مسندالیه به شکل ضمیر.....
۸۳.....	فصل دوم: معرفه ساختن مسندالیه به علمیت.....
.....	فصل سوم: معرفه آوردن مسندالیه به شکل اسم.....
۸۵.....	اشاره.....
.....	فصل چهارم: معرفه آوردن مسندالیه به شکل اسم.....
۸۷.....	موصول.....
۸۸.....	فصل پنجم: معرفه ساختن مسندالیه با «أل».....
.....	فصل ششم: معرفه ساختن مسندالیه به وسیله.....
۹۱.....	اضافه.....
۹۲.....	مبحث چهارم: نکره آوردن مسندالیه.....
۹۳.....	مبحث پنجم: مقدم آوردن مسندالیه.....
۹۵.....	مبحث ششم: مؤخر آوردن مسندالیه.....
۹۷.....	• باب چهارم: احوال مسند.....
۹۸.....	• چکیده باب چهارم.....
۹۹.....	مبحث اول: ذکر و حذف مسند.....
۱۰۱.....	مبحث دوم: معرفه یا نکره آوردن مسند.....
۱۰۲.....	مبحث سوم: تقدیم یا تأخیر مسند.....

۹.....	پیشگفتار.....
۱۱.....	• مقدمه علوم بلاغت.....
۱۲.....	• چکیده مقدمه.....
۱۴.....	فصاحت.....
۱۵.....	الف) فصاحت کلمه.....
۱۶.....	ب) فصاحت کلام.....
۲۰.....	ج) فصاحت متکلم.....
۲۰.....	بلاغت.....
۲۱.....	الف) بلاغت کلام.....
۲۱.....	ب) بلاغت متکلم.....
۲۲.....	مرز فصاحت و بلاغت.....
۲۳.....	علوم بلاغت.....
۲۴.....	سبک کلام و انواع آن.....
۲۵.....	■ بخش اول: علم معانی.....
۲۶.....	• مقدمه بخش اول.....
۲۷.....	• چکیده مقدمه.....
۲۸.....	تعریف علم معانی.....
۲۸.....	موضوع علم معانی.....
۳۰.....	فواید علم معانی.....
۳۰.....	واضع علم معانی.....
۳۱.....	منابع علم معانی.....
۳۱.....	اجزای کلام.....
۳۵.....	• باب اول: خبر و انواع آن.....
۳۶.....	• چکیده باب اول.....
۳۸.....	مبحث اول: حقیقت خبر.....
۳۹.....	اهداف اصلی گفتن خبر.....
۳۹.....	اهداف فرعی گفتن خبر.....
۴۱.....	مبحث دوم: چگونگی خبردادن متکلم به مخاطب.....
۴۷.....	مبحث سوم: جمله اسمیه و جمله فعلیه.....
۴۹.....	• باب دوم: انشاء و انواع آن.....

نکته: انواع جامع در وصل.....	۱۴۵
● باب نهم: ایجاز، اطناب و مساوات.....	۱۴۷
● چکیده باب نهم.....	۱۴۸
تعریف مساوات، اطناب و ایجاز.....	۱۵۰
مبحث اول: ایجاز و اقسام آن.....	۱۵۰
مبحث دوم: اطناب و اقسام آن.....	۱۵۴
مبحث سوم: مساوات.....	۱۶۰
خاتمه باب نهم.....	۱۶۰
اول: التفات.....	۱۶۱
دوم: قلب.....	۱۶۳
سوم: جانشینی مضارع و ماضی به جای	
یکدیگر.....	۱۶۳
چهارم: تغلیب.....	۱۶۴
■ بخش دوم: علم بیان.....	۱۶۵
● مقدمه بخش دوم.....	۱۶۶
● چکیده مقدمه بخش دوم.....	۱۶۷
تعریف علم بیان.....	۱۶۸
موضوع علم بیان.....	۱۶۹
واضع علم بیان.....	۱۷۰
فوائد علم بیان.....	۱۷۰
● باب اول: تشبیه.....	۱۷۱
● چکیده باب اول.....	۱۷۳
مقدمه.....	۱۷۵
تعریف تشبیه و بیان ارکان آن.....	۱۷۵
مبحث اول: تقسیم تشبیه به اعتبار طرفین.....	۱۷۶
يك: تقسیم طرفین تشبیه به لحاظ حسی و	
عقلی بودن.....	۱۷۶
دو: تقسیم تشبیه به اعتبار سار مفرد و مرکب بودن	
طرفین.....	۱۷۷
سه: تشبیه ملفوف، مفروق، تسویه و جمع.....	۱۷۹
مبحث دوم: تقسیم های تشبیه به اعتبار وجه شبهه... ..	۱۸۰
موارد تشبیه تمثیل.....	۱۸۲
ادوات تشبیه.....	۱۸۳

● باب پنجم: اطلاق و تقييد.....	۱۰۵
● چکیده باب پنجم.....	۱۰۶
معنا و چرایی اطلاق و تقييد.....	۱۰۸
مبحث اول: تقييد با صفت.....	۱۰۹
مبحث دوم: تقييد با تأكيد.....	۱۱۰
مبحث سوم: تقييد با عطف بيان.....	۱۱۰
مبحث چهارم: تقييد با عطف نسق (عطف به	
حروف).....	۱۱۱
مبحث پنجم: تقييد با بدل.....	۱۱۲
مبحث ششم: تقييد با ضمير فصل.....	۱۱۲
مبحث هفتم: تقييد با نواسخ.....	۱۱۳
مبحث هشتم: تقييد با شرط.....	۱۱۵
مبحث نهم: تقييد به نفی.....	۱۱۹
مبحث دهم: تقييد به مفعول های پنجگانه و مانند	
آنها.....	۱۲۰
نکته ۱) ذکر و حذف مفعول ها.....	۱۲۰
نکته ۲) علت نیاوردن مفعول ها و ساير قيدها.....	۱۲۲
● باب ششم: احوال متعلقات فعل.....	۱۲۳
● چکیده باب ششم.....	۱۲۴
مبحث اول: مقدم آوردن متعلقات ها بر دو رکن جمله.....	۱۲۵
مبحث دوم: مقدم آوردن متعلقات ها بر فاعل.....	۱۲۶
● باب هفتم: قصر.....	۱۲۷
● چکیده باب هفتم.....	۱۲۸
تعريف قصر و معرفي طرفين آن.....	۱۲۹
مبحث اول: روش های قصر.....	۱۳۰
جايگاه مقصور عليه در روش های قصر.....	۱۳۱
مبحث دوم: تقسيم قصر از لحاظ حقيقت و واقع.....	۱۳۳
مبحث سوم: قصر صفت بر موصوف و قصر موصوف بر	
صفت.....	۱۳۵
مبحث چهارم: قصر افراد، قصر قلب و قصر تعيين.....	۱۳۷
● باب هشتم: وصل و فصل.....	۱۳۸
● چکیده باب هشتم.....	۱۳۹
مقدمه: تعريف وصل و فصل، و بلاغت وصل.....	۱۴۰
مبحث اول: مواضع وصل.....	۱۴۲
مبحث دوم: مواضع فصل.....	۱۴۳

انواع کنایه.....	۲۳۴
بلاغت کنایه.....	۲۳۸
جمع‌بندی: اثر علم بیان در ارائه معانی.....	۲۳۹
■ بخش سوم: علم بدیع	۲۴۱
• مقدمه بخش سوم.....	۲۴۲
• چکیده مقدمه.....	۲۴۲
تعریف علم بدیع.....	۲۴۳
واضع علم بدیع.....	۲۴۴
• باب اول: محسنات معنوی.....	۲۴۵
• چکیده باب اول.....	۲۴۶
(۱) توریه.....	۲۵۱
(۲) استخدام.....	۲۵۲
(۳) استطراد.....	۲۵۳
(۴) افتنان.....	۲۵۳
(۵) طباق.....	۲۵۴
(۶) مقابله.....	۲۵۴
(۷) مراعات النظیر.....	۲۵۵
(۸) ارساد.....	۲۵۶
(۹) ادماج.....	۲۵۶
(۱۰) مذهب کلامی.....	۲۵۷
(۱۱) حُسن تعلیل.....	۲۵۸
(۱۲) تجرید.....	۲۵۸
(۱۳) مشاکله.....	۲۶۰
(۱۴) مزاجت.....	۲۶۰
(۱۵) لفّ و نشر.....	۲۶۱
(۱۶) جمع.....	۲۶۲
(۱۷) تفریق.....	۲۶۲
(۱۸) تقسیم.....	۲۶۳
(۱۹) جمع با تفریق.....	۲۶۳
(۲۰) جمع با تقسیم.....	۲۶۴
(۲۱) مبالغه.....	۲۶۴
(۲۲) مغایرت.....	۲۶۵
(۲۳) تأکید مدح بما یُشبه الذمّ.....	۲۶۶

مبحث سوم: تشبیه مرسل و تشبیه مؤکد.....	۱۸۴
مبحث چهارم: تشبیه بلیغ و تشبیه غیر بلیغ.....	۱۸۵
فوائد تشبیه.....	۱۸۵
تشبیه به غیر روش‌های اصلی.....	۱۸۸
یک (تشبیه ضمنی).....	۱۸۸
دو (تشبیه مقلوب).....	۱۸۸
مبحث پنجم: تشبیه مقبول و تشبیه مردود.....	۱۸۹
مراتب تشبیه.....	۱۹۰
بلاغت تشبیه.....	۱۹۰
• باب دوم: مجاز.....	۱۹۱
• چکیده باب دوم.....	۱۹۳
مقدمه: انواع مجاز و جایگاه مجاز در بلاغت.....	۱۹۷
لغت مجاز و انواع مجاز اصطلاحی.....	۱۹۷
جایگاه مجاز در بلاغت.....	۱۹۸
مبحث اول: تعریف مجاز لغوی و انواع آن.....	۱۹۸
مبحث دوم: مجاز مفرد مرسل.....	۲۰۰
مبحث سوم: مجاز عقلی و علاقه‌های آن.....	۲۰۴
بلاغت مجاز مرسل و مجاز عقلی.....	۲۰۷
مبحث چهارم: مجاز مفرد استعاره‌ای.....	۲۰۸
مقدمه.....	۲۰۸
تعریف استعاره و بیان ارکان آن.....	۲۰۸
فصل اول: استعاره تصریحیه و استعاره مکنیه ...	۲۱۰
فصل دوم: استعاره تحقیقیه و استعاره تخیلیه.....	۲۱۳
فصل سوم: استعاره اصلیّه و استعاره تبعیه.....	۲۱۴
فصل چهارم: استعاره عنادیه و استعاره وفاقیه.....	۲۲۳
فصل پنجم: استعاره عامیه و استعاره خاصیه.....	۲۲۵
فصل ششم: استعاره مرشحه، استعاره مجرد و	
استعاره مطلقه.....	۲۲۵
مبحث پنجم: مجاز مرسل مرکب.....	۲۲۷
مبحث ششم: مجاز مرکب به روش استعاره تمثیلیه.....	۲۲۸
بلاغت انواع استعاره.....	۲۳۰
• باب سوم: کنایه.....	۲۳۱
• چکیده باب سوم.....	۲۳۲
تعریف کنایه.....	۲۳۳

۲۹۱	(۵) موازنه.....
۲۹۱	(۶) ترصیع.....
۲۹۲	(۷) تشریع.....
۲۹۳	(۸) لزوم ما لایلزم.....
۲۹۴	(۹) ردّ العجز علی الصدر.....
۲۹۵	(۱۰) ما لایستحیل بالانعکاس.....
۲۹۵	(۱۱) مواربه.....
۲۹۶	(۱۲) ائتلاف لفظ با لفظ.....
۲۹۶	(۱۳) تسمیط.....
۲۹۷	(۱۴) انسجام یا سهولت.....
۲۹۷	(۱۵) اکتفا.....
	• خاتمہ علم بدیع: سرقت های شعری و توابع
۲۹۸	آن.....
۲۹۹	• چکیده خاتمه.....
۳۰۰	سرقت های شعری.....
۳۰۳	توابع سرقت های شعری.....
۳۰۹	• نمونه سوالات امتحانی.....
۳۱۴	• پاسخنامه.....
۳۱۵	• نمایه اصطلاحات و اعلام.....

۲۶۶	(۲۴) تأکید ذمّ بما یشبه المدح.....
۲۶۷	(۲۵) توجیه.....
۲۶۸	(۲۶) نفی الشیء بإيجابه.....
۲۶۹	(۲۷) قول به موجب.....
۲۷۰	(۲۸) ائتلاف لفظ با معنا.....
۲۷۰	(۲۹) تقریع.....
۲۷۰	(۳۰) استتباع.....
۲۷۱	(۳۱) سلب و ایجاب.....
۲۷۱	(۳۲) ابداع.....
۲۷۲	(۳۳) اسلوب حکیم.....
۲۷۳	(۳۴) تشابه اطراف.....
۲۷۴	(۳۵) عکس.....
۲۷۵	(۳۶) تجاهل غارف.....
۲۷۶	• باب دوم: محسنات لفظی.....
۲۷۷	• چکیده باب دوم.....
۲۸۰	(۱) جناس.....
۲۸۹	(۲) تصحیف.....
۲۸۹	(۳) ازدواج.....
۲۸۹	(۴) سجع.....

پیشگفتار

این اثر محتوای کتاب جواهر البلاغة را در قالبی کوتاه‌تر و نظام‌یافته‌تر بیان می‌کند. هدف کلی این نگارش افزایش سرعت و سهولت فراگیری و زمینه‌سازی برای فراگیری بهتر و پایداری بیشتر مطالب در ذهن دانش‌پژوهان است. برای رسیدن به این هدف ویژگی‌های زیر در این اثر رعایت شده است:

الف) این نوشتار تقریباً شامل همه مطالب اصلی جواهر البلاغة است و به‌ندرت، از مطالب اصلی کاسته شده است.

ب) از اهداف اصلی این اثر، دسته‌بندی دقیق و نموداری مطالب است، به گونه‌ای که در یک نگاه سریع بتوان مطلب را دریافت.

ج) علاوه بر ارائه مطالب به شکل نموداری، از قالب پرسش و پاسخ نیز استفاده شده است.

د) سعی شده در بیان مطالب از روان‌ترین عبارت برای رساندن مقصود مؤلف استفاده شود. در ترجمه آیات قرآن نیز بیشتر از ترجمه حضرت آیت الله مکارم شیرازی دام‌ظله که ترجمه‌ای روان است استفاده شده است.

ه) در برخی موارد، مثال‌هایی از بلاغت در زبان فارسی آورده شد تا آموزه‌های علوم بلاغت برای فراگیران ملموس‌تر باشد. البته در بسیاری از موارد، ترجمه مثال‌ها دارای همان ویژگی بلاغی متن عربی است؛ مانند بسیاری از مثال‌هایی که در علم بیان ذکر می‌شود.

و) در برخی موارد توضیحاتی لازم به نظر رسیده که در پاورقی آمده است. سعی شد

از آمیختن توضیحات و نیز ترجمه‌ها و مثال‌های فارسی با متن کتاب خودداری شود تا مانعی برای سرعت فراگیری ایجاد نشود.

(ز) در آغاز هر باب، چکیده مطالب آن باب آمده است.

گفتنی است برخورداری کتاب جواهر البلاغة از مزایای ارزنده نگارشی باعث شده این کتاب از میان انبوه کتابهای بلاغی به عنوان متن درسی انتخاب شود. البته، نسخه‌های متعددی از این کتاب وجود دارد که با یکدیگر در برخی مطالب، اختلافات جزئی دارند. مرکز تدوین متون درسی حوزه‌های علمیه نیز با تغییراتی اندک نسبت به نسخه اصلی، اقدام به تهیه یکی از این نسخه‌ها نموده است. این نسخه با تحقیق و ویرایش آقایان سید کاظم شامیری اصفهانی، عبد الحمید مردانی، محمد عبد الحمید و نور الله عطاردی طهرانی تهیه شده است. نوشته پیش‌رو بر پایه همین نسخه (چاپ پنجم، پاییز ۱۳۹۳) نوشته شده است. با این حال، چنانکه اشاره شد، تفاوت این نسخه‌ها جزئی است و از این رو، اثر حاضر برای تمام کسانی که از نسخه‌های متفاوت جواهر البلاغة استفاده می‌کنند قابل استفاده است.

علی ناصری راد

دیماه ۱۳۹۴

Ali.naserirad@chmail.ir
Alinaserirad@gmail.com

مقدمه علوم بلاغت

- فصاحت
- بلاغت
- علوم بلاغت
- سبک‌های کلام

چکیده مقدمه

● فصاحت

- ۱- «فصاحت» در لغت: به معنای «روشن و آشکار شدن» است.
- ۲- «کلمه فصیح» کلمه‌ای است که معنای آن، روشن است و زود به ذهن می‌رسد و کاربرد آن در میان گویندگان و نویسندگان، رایج است.
- ۳- «متکلم فصیح» متکلمی است که ملکه فصاحت دارد.
- ۴- فصاحت، صفت برای کلمه، کلام و متکلم قرار می‌گیرد.

● الف) فصاحت کلمه

- ۵- «فصاحت کلمه» زیبایی مخصوصی در کلمه صحیح است که در اثر روان بودن تلفظ آن و آسانی فهم معنایش حاصل می‌شود.
- ۶- عواملی که به فصاحت کلمه آسیب می‌رساند عبارتند از: مخالفت با قیاس صرفی، تنافر حروف، غرابت.
- ۷- ریشه و علت «غرابت» دو چیز است: نیاز به جستجوی زیاد در فرهنگ‌های لغت، سرگردان شدن شنونده در فهمیدن معنای کلمه.

● ب) فصاحت کلام

- ۸- «فصاحت کلام» آن است که کلام، علاوه بر فصیح بودن کلماتش، به سبب مطابقت با قواعد نحوی و آسانی تلفظ و آسانی فهم معنایش کلامی نیکو و قابل قبول باشد.
- ۹- عواملی که به فصاحت کلام آسیب می‌رساند عبارتند از: ضعف تألیف، تنافر مجموع کلمات، تعقید.
- ۱۰- «کثرت تکرار» و «تتابع اضافات» از آسیب‌های فصاحت کلام به شمار نمی‌روند.

● ج) فصاحت متکلم

- ۱۱- «فصاحت متکلم» نوعی توانمندی (ملکه نفسانی) است که شخص، به وسیله آن می‌تواند در هر زمینه‌ای کلام فصیح بگوید.

● بلاغت

- ۱۲- «بلاغت» در لغت به معنای «فصاحت»؛ یعنی رسایی و شیوایی سخن است.
- ۱۳- «بلاغت» در اصطلاح صفت برای کلام و متکلم قرار می‌گیرد.

● الف) بلاغت کلام

۱۴- «بلاغت کلام» آن است که کلام فصیح با مقتضای حال خطاب، مطابقت داشته باشد.

● ب) بلاغت متکلم

۱۵- «بلاغت متکلم» ملکه و توانمندی نفسانی است که شخص به وسیله آن می‌تواند در موضوع مورد نظر خود کلام بلیغ بگوید.

● مرز فصاحت و بلاغت

۱۶- فصاحت و بلاغت مرزی معین ندارند و دارای مراتب مختلف‌اند.

● علوم بلاغت

۱۷- «علوم بلاغت» سه قسم است: علم معانی و علم بیان که نقش اصلی و ذاتی در بلاغت دارند و علم بدیع که نقش فرعی دارد.

۱۸- فصاحت و بلاغت به لفظ و معنا مربوط می‌شوند، ولی فصاحت، بیشتر به لفظ مربوط می‌شود.

● سبک کلام و انواع آن

۱۹- «سبک کلام» ساختاری است که متکلم، آن را در مجموعه الفاظ و جملات خود به کار می‌برد تا به هدفی که از گفتن کلام دارد نزدیک‌تر شده و در مخاطبان تأثیر بیشتری بگذارد.

۲۰- «سبک علمی» سبکی است که برای بیان حقایق علمی به کار می‌رود.

۲۱- «سبک ادبی» سبکی است که در اشعار و متون ادبی به کار می‌رود.

۲۲- «سبک خطابی» سبکی است که سخنرانان برای تأثیرگذاری بر مخاطبان خود از آن استفاده می‌کنند.